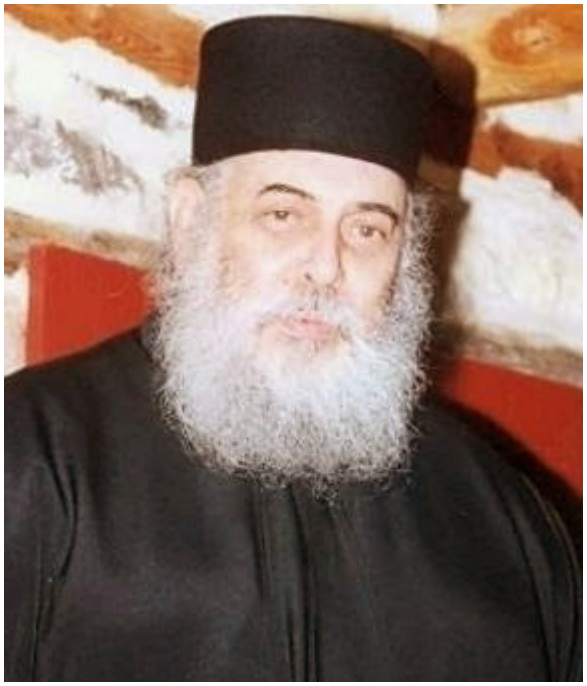
26 Σεπτεμβρίου 2014

Τα μοναχικά κοινόβια πρότυπα των ενοριών (Γέροντας Γεώργιος Γρηγοριάτης [Καψάνης] † 2014)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Γέρ. Γεώργιος Γρηγοριάτης (Καψάνης)

Τον κοινοβιακό τρόπο ζωής που εγκαινίασε ο Κύριος με τους μαθητάς Του και εφήρμοσε η Αποστολική Εκκλησία, συνεχίζουν σήμερα τα Ορθόδοξα κοινόβια.

Κοινόβιο και Ενορία έχουν πολλά κοινά σημεία. Κέντρο αμφοτέρων είναι το θυσιαστήριο του Ναού. Πηγή της ενότητος των μελών ο θυσιαζόμενος και προσφερόμενος Χριστός. “Το συναγαγόν τους μοναχούς όνομα (είναι) το όνομα του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού” κατά τον Μ. Βασίλειον (όροι κατά πλ. λστ’. P.G. 31,100).

Χειραγωγός στην εν Χριστώ ενότητα των προσώπων ο Ποιμήν (ο Ηγούμενος στη Μονή, ο Εφημέριος στην Ενορία).

Κύριος σκοπός των μοναχών ενός κοινοβίου είναι να προάγονται καθημερινά στην εν Χριστώ ενότητα καθοριζόμενοι από τα πάθη, που τραυματίζουν αυτήν την ενότητα, και ασκούμενοι στην εκκοπή του νοσηρού και εγωκεντρικού θελήματος, που επίσης χωρίζει τους ανθρώπους.

Σκοπός τών μοναχών είναι να μη ζουν για τον εαυτό τους, αλλά για τον Θεό και τους συνανθρώπους τους. Να είναι ανοικτοί προς τον Θεό και τους αδελφούς των. Να αναπαύουν τον συνάνθρωπο βλέποντες στον κάθε άνθρωπο τον Ίδιο τον Χριστό.

Ένα σωστό Ορθόδοξο κοινόβιο είναι επέκτασις του χορού των Αποστόλων με κέντρο τον Χριστό.

Οι μοναχοί παρά την διαφορετική ηλικία, προέλευσι, ψυχοσύνθεσι, παιδεία τού κάθε ενός αγωνίζονται να ζουν ως μία πνευματική οικογένεια, όπου όλοι ζουν για

τον ένα και ο ένας για όλους. Σ’ αυτό βέβαια βοηθεί η ύπαρξις κοινού πνευματικού πατρός, η ακτημοσύνη και η μη επιδίωξις ατομικών συμφερόντων και δικαιωμάτων. Βοηθεί ακόμη η κοινή ζωή και κοινή συμμετοχή στα υλικά και πνευματικά αγαθά (όπως η κοινή τράπεζα), η κοινή λατρεία του Θεού, η επί το αυτό συγκατοίκησις και συνοίκησις.

Στα Ορθόδοξα κοινόβια, που καλλιεργείται η αγάπη του Χριστού, ο μοναχός προγεύεται τον Παράδεισο και χαίρεται την εν Χριστώ αγάπη και κοινωνία.

Δεν είναι εύκολο οι ενορίες να γίνουν κοινόβια, όπως δεν είναι εύκολο και οι μοναχοί να γίνουν άγγελοι. Όσο όμως οι ενορίες θα παραδειγματίζωνται από την κοινή εν Χριστώ ζωή των κοινοβίων και θα προσπαθούν να πολιτεύωνται κατά το πνεύμα τους, τόσο θα πλησιάζουν προς υψηλότερες μορφές εκκλησιαστικής ζωής.

Για τους ενορίτας η ακτημοσύνη και κοινοκτημοσύνη των μοναχών γίνεται συμπάσχουσα αγάπη και συμμετοχή στις υλικές και πνευματικές ανάγκες των πασχόντων αδελφών. Η φιλαδελφία των μοναχών γίνεται συγχώρησις, ανοχή και επιείκεια προς τον πταίοντα συνάνθρωπο. Η συχνή συμμετοχή στην θεία Λατρεία συντελεί στην εν Χριστώ ένωσι των ενοριτών.

Έχει παρατηρηθεί ότι σε ενορίες που ζηλωταί Ιερείς τελούν με ευλάβεια καθημερινά και σε τακτές ώρες τον όρθρο, τον εσπερινό και τη θεία Λειτουργία, πολλοί ενορίται συμμετέχουν καθημερινά σ’ αυτές. Γνωρίζω ενορία της Ι. Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, ο ευλαβής ιερεύς της οποίας τελεί καθημερινώς την θεία Λειτουργία λίαν πρωί. Ώστε όσοι ενορίται επιθυμούν να λειτουργούνται πριν μεταβούν στις εργασίες των, να τους είναι δυνατόν. Καθώς πληροφορούμαι περί τους πενήντα Χριστιανούς είναι παρόντες στη θεία Λειτουργία και όσοι έχουν την ευλογία του πνευματικού των μεταλαμβάνουν και των Αχράντων Μυστηρίων. Η ενορία αυτή πλησιάζει αρκετά στο μοναστηριακό τυπικό, κατά το οποίο η θεία Λειτουργία τελείται καθημερινά. Δεν εκκλησιάζεται βέβαια όλη η ενορία. Αυτοί όμως που με πόθο Χριστού καθημερινά εκκλησιάζονται, αποτελούν τον εσώτερο κύκλο της ενότητος της ενορίας. Έτσι η ανάπτυξις της λειτουργικής ζωής συντελεί οπωσδήποτε στην ανάπτυξη της ενοριακής ζωής.

Υπάρχουν περιπτώσεις που και κοινή τράπεζα παρετίθετο σε ενορίες (ορισμένες φορές τον χρόνο), όπως στις πανηγύρεις των Ναών. Και αυτό βοηθεί στην εν Χριστώ κοινωνία. Η αναβίωσις και εξάπλωσις του θεσμού των συνεστιάσεων τών ενοριτών, ως συνεχείας των Αγαπών (πρωτοχριστιανικών κοινών δείπνων) και κατά μίμησι των μοναστηριακών τραπεζών, θα συντέλεση στην καλλιέργεια της εν Χριστώ ενότητος των ενοριτών.

***

Έργο του Χριστού είναι να συνάγη και να ενώνη τους χωρισμένους και διηρημένους από την αμαρτία ανθρώπους στην μοναδική στον κόσμο θεανθρώπινη ενότητα του Σώματός Του, την Εκκλησία. Γι' αυτό έγινε άνθρωπος, γι' αυτό σταυρώθηκε "ίνα τους δύο κτίση εν εαυτώ εις ένα καινόν άνθρωπον ποιών ειρήνην" (Εφεσίους γ' 15).

Ο διάβολος αντιστρατεύεται το έργο του Χριστού και προσπαθεί, όπου βρίσκει το κατάλληλο έδαφος, να διαιρή τους ανθρώπους, να τους χωρίζη από τον Θεό και μεταξύ τους. Να τούς οδηγή σε έριδες, πολέμους, μίση.

Το ενωτικό και ειρηνοποιό έργο του Χριστού συνεχίζει η Εκκλησία Του. Ιδιαίτερα στις ενοριακές ευχαριστιακές συνάξεις.

Οι ποιμένες της ενορίας και οι ενορίται καλούνται να συνεργούν στο έργο του Χριστού αγωνιζόμενοι για την εν Χριστώ ενότητα "ίνα πάντες έν ώσιν" (Ιωάν. Ιζ' 21) καθώς και ο Υιός με τον Πατέρα είναι έν.

Κέντρο της ενότητός μας στην Εκκλησία είναι η ενότης των τριών Προσώπων της Αγίας Τριάδος.

Γι' αυτήν την ενότητα προσευχόμεθα και σε κάθε Θεία Λειτουργία: "Την ενότητα τής πίστεως και την κοινωνία του Αγίου Πνεύματος αιτησάμενοι εαυτούς και αλλήλους και πάσαν την ζωήν ημών Χριστώ τω Θεώ παραθώμεθα".

Το να ανήκουμε σε μία ενορία της οποίας ο Ναός τιμάται επ' ονόματι τού Χριστού ή τής Παναγίας ή κάποιου Αγίου είναι ευλογία. Ευλογία γιατί σ' αυτήν την συγκεκριμένη ενορία ζούμε το Μυστήριο της Εκκλησίας συν πάσι τοις Αγίοις.

Αλλά είναι και ευθύνη, γιατί στην ενορία καλούμεθα να είμεθα ενεργά και άγια μέλη συνεχώς μετανοούντες, προσευχόμενοι. Λατρεύοντες τον Θεό "εν Πνεύματι και αληθεία", προσφέροντες τα χαρίσματα που ελάβαμε από τον Θεό προς οικοδομήν του όλου σώματος, εκφράζοντες την εν Χριστώ αγάπη μας προς τους αδελφούς μας.

Όσοι ενορίται μυστικά αγωνίζονται και αγιάζονται, συνεργούν αποφασιστικά στην πνευματική ευεξία και άνθησι της ενορίας.

Η ενορία ως τοπική ευχαριστιακή σύναξις είναι δώρο του Θεού σε μάς.

Από μάς εξαρτάται αν θα εκτιμήσουμε και αξιοποιήσουμε το δώρο για την σωτηρία μας, την σωτηρία τών αδελφών μας και τη δόξα του Θεού.

("Ενορία προς μία νέα ανακάλυψή της" Εκδόσεις Ακρίτα.
Σειρά: "Ορθόδοξη Μαρτυρία" Αρ. 37. Συλλογικός τόμος.)

***Πηγές**: oodegr.com- alopsis.gr*